

СРЕДНО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНО УЧИЛИЩЕ

“САВА ДОБРОПЛОДНИ” – гр. Шумен

КОНСПЕКТ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – ДЕСЕТИ КЛАС

ЛИТЕРАТУРА

1. Ренесанс. Литература на Ренесанса. Ренесансовият идеал за човека. Хуманизмът – идеология на Ренесанса
2. **Данте Алигиери**. Средновековен мироглед и ренесансово светоусещане в поемата “Ад”
3. **Джовани Бокачо** : Образът на ренесансовия човек в сборника с новели “Декамерон”
4. **Мигел де Сервантес Сааведра**. Романът пародия “Дон Кихот” - сюжет, композиция, герои. Романът “Дон Кихот” – мащабна картина на испанската действителност. Трагикомичното в образа на Дон Кихот. Разумът и безумието на героя
5. **Уилям Шекспир**. Творчество. Сонети. Проблемът за избора в трагедията “Хамлет”. Трагичното в образа на Хамлет. “Ромео и Жулиета” – концепцията на Шекспир за любовта. Ренесансовата личност в трагедията
6. **Жан-Батист Молиер** и неговата класицистична комедия. “Тартюф”. Срещата на здравия разум с фалша и лицемерието
7. **Пиер Корней** – “Сид”. Раздвоението между честта и любовта
8. Просвещение. Принципи и идеи на просвещенската култура. **Даниел Дефо**. “Робинзон Крузо”
9. **Гьоте** – “Фауст”.
10. **Александър Сергеевич Пушкин**. Любовна лирика. Образът на любимата в стихотворението “На К...”
11. Идеино-естетически особености на поезията на **Пърси Биш Шели** (“Ода на западния вятър”, “Облакът”)
12. **Александър Дюма-баща** – “Граф Монте Кристо”. Романтическият тип герой в романа
13. Образи и проблеми в романа “Парижката света Богородица” от **Виктор Юго**
14. **Оноре дьо Балзак** - “Човешка комедия” (замисъл, структура). “Дядо Горио”. Трагедията на дядо Горио - опровержение на меркантилния дух на новото време
Драматичната съдба на “малкия човек” в повестта “Шинел” от **Гогол**. Натурална школа
15. Разказите на **Чехов** – теми и идеи. Интерпретация на разказа “Човекът в калъф”
16. Естетика на модернизма. **Бодлер** – “Цветя на злото”.
17. **Българско възраждане** – същност, граници, периоди; национална специфика
18. **Паисий Хилендарски** .“История славянобългарска” – Темата за историческото съзнание и родовата памет
19. **Софроний Врачански**. “Житие и страдания на грешния Софроний”
20. Песните на **Чинтулов** – революционен химн на Възраждането. Ключовите образи – необходим елемент във възрожденския тип художествена комуникация: „Вятр ечи...”, „Стани, стани юнак балкански”.
21. **Петко Рачев Славейков** . Граждански мотиви в Славейковата лирика. Интерпретация на стихотворенията “Не пей ми се” и “Жестокостта ми се сломи”. “Изворът на Белоногата”- израз на устойчивото национално самосъзнание; връзка с фолклорната традиция.
22. **Любен Каравелов** – родолюбец, борец за свобода, творец. “Българи от старо време” - Конфликтът и диалогът между “старото” и “новото” време.
23. **Добри Войников**. “Криворазбраната цивилизация” – възрожденското разбиране за цивилизация и цивилизованост; обратната страна на европеизацията.
24. **Васил Друмев**. “Иванко” – композиция, сюжет, образи. Национално и общочовешко в българската възрожденска литература. Патриотичната мисия на възрожденските будители

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

25. Сфера на научното общуване. Научен текст. Функции на текста в научното общуване.
Задължителност и избор на езикови средства в научен текст
26. Общуване в сферата на изкуствата. Творбите на художествената литература.
Задължителност и избор на езикови средства в художествения текст
27. Повествованието, описанието и разсъждението в научните и в художествените текстове
28. Термини за базисни понятия от хуманитарните науки, описващи културното и литературното развитие
29. Публично изказване по литературен проблем
30. Публично изказване по научен проблем
31. Участие в дебати. Придържане към темата. Формулиране на тези и антители. Подбор на аргументи и контрааргументи. Умение за резюмиране на вече казаното в дебатите
32. Извличане на съществена информация от текстове. Тематично смислово членение на текста. Конспектиране.
33. Специфичното място на българския език сред славянските езици. Българският език в индоевропейското езиково семейство
34. Езикови средства за изграждане на аргументативна верига. Практическо упражнение върху текстове на статии от учебника по литература
35. Видове аргументативни текстове